

Overhalla kommune
v/ Kommunedirektøren
Overhalla

Grong 05.01.2021

Høringsuttalelse til utredning av interkommunalt samarbeid innen landbruk og naturforvaltning mellom Overhalla og Grong kommuner

Viser til epost sendt 23. desember 2020, hvor saken ble sendt oss på høring, med høringsfrist 10.januar 2021.

Naturviterne Grong og Fagforbundet Grong v/leder Cathrine Hansen har følgende uttalelse:

De berørte ansatte

For Grong sin del er det 3 direkte berørte ansatte og 3 indirekte berørte som i dag sitter med oppgaver som er tilhørende denne sektoren.

De ansatte har følt på stor usikkerhet og uvisshet for sin arbeidshverdag de to siste årene, som følge av to utredninger om sammenslåing med nabokommuner. Dette har vært en stor påkjenning for de direkte berørte.

De ansatte opplever at det denne gangen er kjørt en noe bedre prosess, de har i større grad blitt hørt og sett, enn i forrige runde. Men, fortsatt er det noen viktige punkter som ikke er avklart og som medfører negative konsekvenser for de ansatte som eventuelt blir overført:

Økte kostnader og mindre fritid

De ansatte har innrettet sin tilværelse og hverdag med arbeidssted Grong, og har ikke ønske om noe annet. En eventuell overføring til ny arbeidsgiver i ny kommune skjer dermed ikke frivillig.

Kjøring til Overhalla vil medføre økte kostnader med inntil **kr 40.000,- pr år**.

Kjøring vil også medføre økt bruk av fritid til reise fra/til arbeidssted, med inntil **25 dagsverk** pr år pr ansatt.

Naturviterne mener dette er en for stor belastning å ta for den enkelte ansatte, som ufrivillig har havnet i denne situasjonen, uten at det foreligger en økonomisk kompensasjon.

Det må innføres en løsning for **økonomisk kompensasjon**, som en overgangsordning for de som blir berørt av en eventuell overføring.

Arbeidstid

Det er avdekket ulik arbeidstid ved de to kommunene. Naturviterne legger til grunn at for de ansatte i Grong gjelder 7,5 t arbeidsdag inklusive 0,5 time betalt matpause. Denne rettigheten skal bli med de ansatte over til ny arbeidsgiver.

To ulike sak- og arkivsystem

Hvordan man rent praktisk og juridisk forholder seg til at kommunene i dag har to ulike sak- og arkivsystemer, er oss bekjent enda ikke løst. Uansett vil de berørte ansatte måtte forholde seg til og sette seg inn i et nytt system, og kanskje forholde seg til to ulike systemer. Grong kommune er dessuten i disse dager selv i ferd med å bytte sak- og arkivsystem.

To ulike kommuner

De ansatte vil ved et eventuelt samarbeid måtte forholde seg til to ulike kommuneadministrasjoner og folkevalgtorganer, samt ulik praksis og politikk i de to kommunene. Dette vet vi vil være en krevende øvelse.

Framtidig bemanning

Et eventuelt samarbeid starter med 6,7 årsverk, ut fra dagens bemanning i de to kommunene, og er i rapporten foreslått redusert til 5 årsverk innen 2-4 år.

Naturviterne kan ikke se at den foreslåtte nedbemanningen er forsvarlig, og heller ikke harmonerer med uttrykt mål om å «etablere en felles tjeneste med et helhetlig og sterkere kompetansemiljø som vil gi en kvalitetsheving og som vil tjene næringsutviklingen og naturforvaltningen».

Med den bemanningen som er i dag har man i de to kommunene kun ressurser nok til å drive lovpålagte oppgaver, og ingen tid til nytenking og utvikling.

En reduksjon fra 6,7 til 5 årsverk utgjør 25 %, som vil si at det legges opp til en rasjonaliseringsgevinst på 25%.

Jordbrukssjefstillingen i Grong mangler, og er ikke iberegnet de 6,7 årsverkene.

Skogbrukssjefstillingen er kun beregnet med 80% stilling, av 100%.

Bemanningen i Grong er i dag under minimumsnivå.

Det vil ut fra dette ikke være tilrådelig å nedbemanne enheten slik som skissert, da dette ikke vil være tilstrekkelig for å drive en forsvarlig forvaltning og ønsket næringsutvikling i de to kommunene.

Om brukerne

Forslaget er sendt på høring til Bondelaget og til Skogeierlaget, så vi går ut fra at begge faglagene kommer med en uttalelse.

De ansatte selv føler at de har god kontakt med brukerne, de har god lokalkunnskap og har fått gode tilbakemeldinger på tilgjengelighet, service og veiledning til brukerne. De ansatte er usikker på hvordan dette vil bli ved en samlokalisering i Overhalla.

Om Grong kommune som berørt part

Det at kommunene har ulike saksbehandlersystemer i Overhalla (E-Forte) og Grong (ESA), ser vi ser for oss vil by på betydelige praktiske og økonomiske utfordringer. Oss bekjent er de praktiske og juridiske spørsmålene rundt dette enda ikke på plass.

Naturviterne ser helt klart at en eventuell overføring av ansatte til Overhalla vil svekke både det faglige og det sosiale miljøet i Grong kommune. Nå er vegen kort mellom saksbehandlerne og mellom ledelsen og de fagansvarlige, noe som gir en effektiv og god saksbehandling.

Redusert bemanning vil også redusere styrken vi har med å kunne ta på oss ekstra oppgaver som måtte oppstå pga sykdom eller fravær.

Sosialt vil det bli godt merkbart, særlig for de gjenværende på næring - og landbruksfløya.

Avstanden til politikerne i hjemkommunen vil også øke, og det kan bli vanskeligere å fange opp politiske signaler og føre en god dialog mellom administrasjonen og politikerne.

Grong kommune er en stor landbrukskommune, hvor primærnæringen utgjør en stor andel av næringsmessig aktivitet i kommunen, og med store ringvirkninger for annet næringsliv og kommunen selv.

Grong bør etter vår mening satse tilsvarende mye på landbrukskontoret i kommunen. Det er en realitet at kommunen og landbrukskontorets innsats, kapasitet og kvalitet over tid har stor betydning for utviklingen i landbruket. Dette må vi ta innover oss, og heller styrke enn redusere ressursene.

Naturviterne ser at ved fremtidige ansettelser så vil mest sannsynlig de ansatte bosette seg i den kommunen de jobber, og arbeidsplasser og innbyggere vil forsvinne til Overhalla.

I visjon for Grong kommune, fastsatt i kommuneplanens samfunnsdel 2014 – 2020, heter det:

«Grong – et aktivt og robust regionsenter med livskvalitet og mangfold»

Vi spør: Samsvarer en samlokalisering av landbruk og naturforvaltning i vertskommunen med kommunens visjon?

Grong kommune har dessuten forpliktet seg til et samarbeid med Indre Namdal, gjennom Viljeserklæring for IN-samarbeidet, revidert 2020 og Håndbok for samarbeid i Indre Namdal. Hvordan vil et samarbeid med Overhalla bli oppfattet av de andre kommunene, og hvordan ønsker vi selv å framstå som storebror i IN-samarbeidet?

Om et eventuelt samarbeid

Naturviterne mener det er uheldig at enkelte oppgaver som naturlig tilhører en eventuelt ny enhet holdes utenfor. For å kunne få et styrket fagmiljø med helhetlig tenking, ledelse, forvaltning og planverk, ser vi det som viktig at alle oppgavene overføres ny enhet. For Grong sin del, slik situasjonen er akkurat nå, ser vi at dette kan være en fordel for effektiv saksbehandling, men vi vil allikevel ikke tilrå å holde oppgaver tilbake.

Kommunene har lagt til grunn for utredningen; mål for utredningsarbeidet: «*Innenfor kommunens eksisterende økonomiske rammer etablere en felles tjeneste...»*

Altså er det ikke sagt at arbeidsgruppen skal finne innsparingsmuligheter i sitt arbeide, slik vi føler er gjort med forslag om reduksjon i bemanningen med 25%. Vi har tidligere i dokumentet sterkt understreket at vi finner dette uforsvarlig, og ønsker å påpeke at det hverken finnes økonomiske eller faglige argumenter for å foreslå nedbemanning i denne utredningen.

Fordeler og ulemper

Naturviterne har under hele prosessen vært opptatt av at rapporten bør inneholde en vurdering av hvilke konsekvenser et samarbeid vil få for alle berørte; ansatte, Grong kommune, brukere, politikere, landbruket, de andre ansatte i Grong mv.

Et samarbeid må kunne sannsynliggjøres å være «**til beste for de fleste**». Dette mener vi ikke er gjort i tilstrekkelig grad i rapporten.

Naturviterne har laget et oppsett med fordeler og ulemper sett fra de ansattes syn, dette ligger vedlagt høringsuttalelsen.

De ansattes rettigheter

Arbeidsmiljøloven kapittel 16, arbeidstakers rettigheter ved virksomhetsoverdragelse, ligger til grunn.

Vi forutsetter at Grong kommune som arbeidsgiver sammen med tillitsvalgte påser at de ansattes rettigheter, være seg lønn, arbeidstid og andre rettigheter, ivaretas ved en eventuell sammenslåing.

Vis til rapporten i samarbeidsavtalen

Rapporten inneholder viktige og utfyllende opplysninger om hva som ligger til grunn for samarbeidsavtalen. Rapporten bør derfor ligge som vedlegg til avtalen.

Konklusjon

Et samarbeid må kunne sannsynliggjøres å være «til beste for de fleste». Dette mener vi ikke er gjort i tilstrekkelig grad, og vi ber derfor kommunedirektøren foreta denne vurderingen, sett fra alles synspunkter, slik at det blir et fullgodt beslutningsgrunnlag for Grong sine politikere.

Dersom man ikke kan synliggjøre at dette samarbeidet er til beste for de fleste, vil Naturviterne fraråde at samarbeidet vedtas.

Vedlegg: Fordeler og ulemper med samarbeidet
 (innspill fra ansatte)

Fagforbundet Grong v/leder Cathrine Hansen stiller seg bak vår uttalelse.

Med hilsen

Elisabeth Vollmo Bjørhusdal
Tillitsvalgt Naturviterne Grong og
for Fagforbundet Grong v/leder Cathrine Hansen